

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000757

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-02-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Садова Тетяна Сергіївна

2. Tetiana Sadova

Кваліфікація: 081

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: право

Дата захисту: 15-02-2024

Спеціальність за освітою: право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 38.081.2023 / ID 3887

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.87, 10.87.51, 10.87.67, 10.87.07

Тема дисертації:

1. Военні злочини проти довкілля за міжнародним кримінальним правом.
2. War crimes against the environment under International Criminal Law.

Реферат:

1. Дисертація є першим в Україні комплексним науковим дослідженням сучасних проблем правової кваліфікації міжнародних воєнних злочинів проти довкілля за міжнародним кримінальним правом. У роботі представлено ряд авторських термінів та ідей, концепцій та висновків у дисертації, яким властива наукова новизна. Структура дисертації забезпечила проведення усебічного та глибинного аналізу чималого об'єму наукової літератури і норма-тивного матеріалу стосовно правової кваліфікації міжнародних воєнних злочинів проти довкілля за міжнародним кримінальним правом, чого вимагає виконання завдань, які містить дисертаційне дослідження, і досягнення його мети. Дисертація має три розділи, перший з яких присвячено розгляду концепції міжнародних злочинів, їх розмежуванню із серйозними порушеннями норм *jus cogens*, відповідальність за які може понести держава, та транснаціональ-ними злочинами, а також класифікації міжнародних злочинів. Окрему увагу приділено міжнародним воєнним злочинам, їх харак-теристиці та класифікації. Як наслідок, другий розділ роботи сфоку-совано на такому важливому виді останніх як

міжнародні воєнні злочини проти довкілля. У підрозділах цього розділу детально вивчено та проаналізовано сучасне міжнародно-правове регулювання питань правової кваліфікації цих діянь, продемонстровано пробіли та огріхи у ній. Крім того, в останньому підрозділі другого розділу проведено розмежування між міжнародними воєнними злочинами проти довкілля та суміжними злочинами, пов'язаними із заподіянням екологічної шкоди. Нарешті, третій розділ роботи присвячений перспективній еволюції інституту міжнародних воєнних злочинів проти довкілля. У ньому наведено пропозиції щодо вдосконалення норм міжнародного гуманітарного права шляхом підписання П'ятої Женевської конвенції про охорону довкілля під час збройних конфліктів, що, як наслідок, сприятиме вдосконаленню норм міжнародного кримінального права щодо притягнення до відповідальності за вчинення відповідних злочинів. Ці питання розглянуті у другому підрозділі третього розділу роботи, в якому зроблено конкретні пропозиції щодо внесення змін у положення ст. 8 Римського статуту Міжнародного кримінального суду 1998 р. та до ст. 8 «Елементів злочинів» Міжнародного кримінального суду. Останній підрозділ роботи містить пропозиції щодо вдосконалення норм національного кримінального права щодо притягнення до відповідальності за вчинення міжнародних воєнних злочинів проти довкілля в Україні. У дисертації досліджено поняття та ознаки міжнародних злочинів, що допомогло провести їх розмежування із суміжними категоріями, важливе для правильної правової кваліфікації. Зокрема, виокремлено такі ознаки: а) міжнародна кримінальна відповідальність за їх вчинення настає у випадку здійснення міжнародного злочину фізичною особою; б) злочин створює загрозу сукупності життєво-важливих інтересів світової спільноти, які підпадають під охорону міжнародного права, серед яких свобода людини, економічна безпека, здоров'я населення та суспільна моральність тощо; в) в складі таких видів злочинів, як правило, міститься контекстуальний елемент; г) суб'єкт може бути як загальний, так і спеціальний; д) для суб'єктивної сторони притаманний умисел як форма вини; е) диспозиція міжнародних злочинів розташована в джерелах міжнародного права, як наслідок, у національному кримінальному праві це необов'язково; е) судовий розгляд справ стосовно міжнародних злочинів здійснюють як національні суди, так і міжнародні судові установи.

2. The thesis is the first comprehensive scientific research conducted in Ukraine, in which the current issues related to the legal qualification of war crimes against the environment under international criminal law have been investigated. The research presents a wide range of original concepts, notions, ideas and conclusions that bring the scientific novelty to the thesis. The complex structure of the thesis has enabled an in-depth and comprehensive analysis of a vast body of regulatory and scientific literature regarding the legal qualification of international war crimes against the environment under international criminal law. It was necessary in order to achieve the goals and objectives set in this research. The scientific work consists of three chapters, the first chapter is dedicated to the study of the concept of international crimes, their distinction from serious violations of jus cogens norms for which any state can be held responsible, and transnational crimes; the classification of international crimes is also under review. Particular attention is accorded to international war crimes, their characteristics, and classification. The second chapter of the thesis is focused on such a crucial aspect of international war crimes as international war crimes against the environment. In the sections of this chapter, contemporary international legal regulation of the legal qualification of these actions is thoroughly studied and analyzed, highlighting the limitations in international criminal law regarding the above-mentioned issues. In addition, the last section of the second chapter delves into the distinction between international war crimes against the environment and related crimes involving environmental damage. Finally, the third chapter of the work is dedicated to the prospective evolution of the institution of international war crimes against the environment. It includes proposals for improving international humanitarian law by signing the 5th Geneva Convention on the Protection of the Environment in Armed Conflicts, which, as a result, will contribute to enhancing the norms of international criminal law regarding the prosecution of such crimes. These aspects are considered in the second section of the third chapter of the thesis, which puts forward specific suggestions for amendments to the provisions of Article 8 of the Rome Statute of the International Criminal Court (1998) and Article 8 of «Elements of Crimes» of the International Criminal Court. Lastly, the final section of the research contains proposals for enhancing the norms of national criminal law concerning the prosecution of international war crimes against the

environment in Ukraine. The thesis explores the concepts and characteristics of international crimes and it has enabled to make the differentiation from related categories to guarantee accurate legal qualification. Moreover, the following features are highlighted: a) international criminal responsibility for committing crimes arises when an international crime is committed by an individual; b) «the crime poses a threat to the vital interests of the global community protected by international law», including human freedom, economic security, public health, and the norms of morality, among others; c) such crimes commonly involve a contextual element; d) the subject may be both general and specific; e) for mens rea, intent is inherent as a form of guilt; f) the provisions of international crimes may only be found in the sources of international law, and their existence in national criminal law is not obligatory; g) the judicial examination of cases related to international crimes is carried out by both national courts and international judicial institutions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Садова Т. С. Імплементация норм Римського статуту в кримінальне законодавство України. Вісник Одеського національного університету. 2019. Том 24. Випуск 1 (34). С. 119 – 124.
- Садова Т. С. До питання про співвідношення воєнних та військових злочинів у міжнародному та національному праві. Правова держава. 2021. № 42. С. 220 – 229.
- Садова Т. С. Щодо поняття воєнних злочинів проти довілля у міжнародному кримінальному праві. Право і суспільство. 2021. № 4. С. 252 – 257.
- Садова Т. С. Об'єктивна сторона як елемент складу міжнародних воєнних злочинів проти довілля. Альманах міжнародного права. 2021. № 26. С. 49 – 57
- Садова Т. С. Захист довілля під час збройних конфліктів у перспективі ухвалення П'ятої Женевської конвенції. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2022. № 73(1). С. 186 – 190.

Наукова (науково-технічна) продукція: проекти нормативно-правових документів; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U112814

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нігреева Олена Олександрівна

2. Olena Nigreieva

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Буроменський Михайло Всеволодович

2. Mikhaylo Buromenskiy

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070994

Місцезнаходження: , Київ, 01601, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мануїлова Катерина Вікторівна

2. Kateryna Manuilova

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Одеська юридична академія"

Код за ЄДРПОУ: 20933314

Місцезнаходження: Фонтанська дорога, буд. 23, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колотуха Іван Олексійович

2. Ivan Kolotukha

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Ужгородський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02078332

Місцезнаходження: ,

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Павлова Тетяна Олександрівна

2. Tetiana Pavlova

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Код за ЄДРПОУ: 02071091

Місцезнаходження: вул. Дворянська, буд. 2, Одеса, 65082, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Стрельцова Євдокія Джонівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Стрельцова Євдокія Джонівна

